

Holbækgård Herregårdslandskab

DDO@COWI

Naturgeografisk beskrivelse

Herregårdslandskabet er - trods et relativt lille areal - markant opdelt af to naturgeografiske områder, hvis grænser gennemskærer karakterområdet i nord/sydgående retning.

Områdets vestlige del er hævet marint forland som er resultat af den landhævning, som har stået på siden isens tryk på landmasserne forsvandt ved afslutningen af sidste istid. Området er en jævn flade, der afgrænses skarpt af litorinakystskrænter mod øst. Der er få afvandingsgrøfter mellem store markenheder.

Områdets østlige del er moræne, og er del af et større sammenhængende morænelandskab på det nordøstlige Djursland. Området er gennemgående bølget med skrænter langs hele litorinakystlinien. Skrænterne er gennemskåret af korte, v-formede smeltevanddale og slugter, som har fået navn efter deres topografi: Karehule, Karedal, Stejlbjerg, Provstebakke og Trindelbjerg.

Et enkelt vandløb, Nydam Bæk, løber gennem Holbæk Mark og Holbækgård skov til Randers Fjord.

Kulturgeografisk beskrivelse

Herregården Holbækgård ligger ved Randers Fjord mellem landsbyerne Kare og Udby. Hovedbygning og avlsbygninger ligger på overgangen mellem de lave enge og agerjorden på de skrånende morænejorder øst for gården. En karakteristisk placering, som ses i mange af Djurslands herregårdslandskaber.

Herregårdslandskabet og dets karaktergivende elementer har sin oprindelse i middelalderen og renæssancen. Holbækgård Skov er gammel skov, som kan dateres tilbage til 1789. Størstedelen af Holbækgårds strandenge er opdyrkede. Det er gjort muligt ved inddigning på langs af kysten.

© Skyphoto

Holbækgårds historie kan føres tilbage til et voldstedanlæg i middelalderen. I 1500-tallet blev der opført et stenhus på voldstedet, og dele af bygningen står i dag som den sydlige del af den nuværende bygning. Hovedbygningen fik sit nuværende klassicistiske udseende i begyndelsen af 1800-tallet.

Herregårdslandskabet udgør - med dets store markenheder, gammel løvskov, hovedbygning og avlsbygninger - en kulturhistorisk helhed.

Visuel beskrivelse

Det flade og meget særprægede kystlandskab - sammenholdt med det jævnt kuperede landbrugsareal med markante dalstrøg gør, at landskabsoplevelserne i området varierer.

Herregårdslandskabet består af flere markante, mere eller mindre afgrænsede rum, der gør, at området opleves som hurtigt skiftende, når man færdes i det. Der er kun tilgængeligt ad få veje, og virker i det hele taget som et lukket, privat domæne.

Der er flere, langtrækkende udsigter over Randers fjord fra randmorænen, hvorimod fjorden næsten ikke ses fra det lave, marine forland.

Skovbrynenes massiver i kontrast til de omgivende marker er oplevelsesrige, rumlige elementer.

Holbækgård Herregårdslandskab er udpeget som Bevaringsværdigt Landskab i Kommuneplan 2013. Nøglekarakterer er store markenheder, gamle skove med markante skovbryn, herregårdsbygninger, gården ligger på overgangen mellem marint forland og moræne, parkelementer, markante udsigter.